

Передплата

на «РУСЛАНА» вносити:

в Австрії:

на цілий рік 20 кор.
на пів року 10 кор.
на чверть року 5 кор.
на місяць 1-70 кор.

За границею:

на цілий рік 16 рублів
або 36 франків
на пів року 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі число по 16 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня
крім неділі і руских свят
о 5½ год. пополудні.

Редакція, адміністрація і
експедиція «Руслана» під ч. 1.
пл. Домбровського (Хорунщини). Екс-
педиція місцева в Агенції Со-
коловського в пасажі Гавсмана.

Рукописи зворотять ся лише
на попереднє застереження.
Рекламації неопечатані вільні
від порта. — Оголошення зби-
райні приймають ся по ціні
20 с. від стрічки, а в «Наді-
сланім» 40 с. від стрічки. По-
дяки і приватні донесення по
30 с. від стрічки.

Христос воскрес!

(+) Як далеко сягає християнський мир, гомонить сей радісний оклик з грудий сотень мільонів і нагадує нам світле воскресення Спасителя світа, що смертю побідив смерть, що змив гріхи мира, — нагадує нам побіду світла над темрявою, правди над неправдою. Сей радісний оклик утверджує в усіх християнських серцях віру в Божу справедливість і єї побіду над несправедливістю, звідсице нам спасення людського роду і вічне життя яко нагороду за витривалість в терніях, за боротьбу в справі християнської віри і правди.

Христос воскрес! гомонить майже дві тисячки літ і сї слова наводять нам на тямку ідеали науки Божественного Спасителя, нагадують нам того Великого Учителя, що умираючи на хресті прощав ворогам своїм, навчаючи любови, ближнього і закон братолюбія поклав основою життя всеї людської суспільності. Але хоч вже мало що не дві тисячки літ, як Божественний Спаситель вказав християнському мирови власним прикладом, як треба стояти а навіть умерти за правду, Єго наука не проникла ще наскрізь християнські серця. Все ще зависть і диявольська злість, ненависть, кривда і неправда буває дуже часто понукою діланя в християнським світі, що не переняв ся ще як слід високою наукою Божественного Спасителя. Однак християнська суспільність з кожним роком поступає вперед на дорожжї вказаній Великим Учителем, а до сего накликає єї одушевлений і радісний оклик — Христос воскрес!

Серед українсько-руського народу гомонить вже більш як тисячку літ сей радісний оклик і вказує також дорогу, якою Русь може дійти до своєї мети. Нищена довголітніми війнами і усобицями, доведена грабежом, полоном і неволею до упадку, не втратила надії на власне воскресення. З окликом Христос воскресє вникає щораз більше в рускі серця се переконання, що лише на основі науки Божественного Спасителя, лише на основі християнської віри і любови може Русь двигнути ся з упадку, може діждати ся свого світлого воскресення. Ся віра помагає українсько-руському народови переносити терпеливо всякі злидні, упевняє єго, що лише братолюбієм і єдністю можна побороти всякі невзгоди і довести до побіди правди над кривдою, світла над темрявою, моральної сили над грубою силою, яка ще мільони українського народу налягає важким гнетом і не дає їм пізнати справжнього світла християнської віри. Переняті тою глибокою вірою в Божу справедливість, в силу християнської правди, в невмирущу силу українсько-руського народу племя привіт всім нашим братам, як широко і далеко гомонить українсько-руське слово, сей християнський радісний оклик: Христос воскрес! Любов ближнього, проповідувана Божественним Спасителем, нехай визволяє нас з людської злости, ненависти і зависти, які ще наповняють наші серця, любов

меншого брата нехай єднає нас всіх до щирої і ревної праці для незрячих братів в імя науки Божественного Спасителя, а тоді певно не змарніє надія на наше народне воскресення, тоді з радісним окликом Христос воскресє загомонить також наша всенародна пісня: ще не вмерла Україна!

Відозва.

Дорогі Сестри!

Місяць минає, як залунали широким відгомном жіноче віче в Станиславові. Численна участь жіноцтва, безліч привітних писем і телеграм з усіх сторін краю були найкращим доказом потреби якогось-то порозуміння ся усіх щирих патріоток-Русинок, доказом, що віче викликало глибока причина, що оно підходило якраз під настрій сучасної хвилі, під розбурхані послідними подіями уми. Горючі слова прогомніли понад сотками учасниць, некучі справи порушено у той великий день — та на тім нам не спиняти ся. Слова прошуміють мов філі, гадки падуть у душі та змарніють під терниною буденних турбот — нам ця потреба чинувину!

Сестри! Нинішня пора велика в життю нашого народу, рокова! Кожний день несе нову подію, кожда хвиля а ставить нас перед вагітним питанням: Бути нам, чи не бути? Пора! великий час, щоб з'єднали ся усі серця жіночі в могутчу силу моральну, пора подати собі руки до борби і до праці за народ, — бо ворог не спить, бо гидра ворожих елементів давить наш нарід докола, вириває землю, нехтує єго мову в ярмо нагинає вільні колись голови козацькі — а нужда жене тисячі наших за море, а гаката розвіває цвіт — надію народу по чужині!

Сестри! Лучить ся в громади до спільного діла! Засновуйте скрізь по цілім краю жіночі огнища, де концентрувало-б ся усе, що руске — де в теїлі сестринних душ гріти будуть ся серця любовю до свого рідного, кріпити сили до борби і труду, де відобе ся сильним відгомном усе, чим кипить життя народне, весь поступ на полях науки, усе, що ворухить великим серцем людськості. Найвиконують ся в тих огнищах народні робітничі — найпідготовляють ся самі вперед, щоб понести відтак світло науки і національного осявідомлення поміж ті верстви, що пропадають нині для нас в асиміляційнім морі Польонії. Згадайте жінки низшої класи урядничої, міщанки, робітничі міські, слуги! Згуртувати їх, розбудити їх свідомість національну, зорганізувати робітничі рускі і слуги в союзи, що об'єднували би їх в певних напрямках, вишукували для них нові дороги заробітку, підпомагали на час безробіття — се най стане ся цілею заходів усіх інтелігентних Русинок по містах. А засновувати школи аналіфбетів для слуг, устроювати відчитів і практичних курсів — втягане міщанства до огнищ. Міське жіноцтво повинно також взяти ініціативу в основуванню дівочих інститутів і приватних курсів з історії і літератури рускої, іменно по містах, де молодіж наша захоплена стоголовою польонізаційною гидрою.

А тепер до Вас слово, Ви Сестри, що живете по селах! Вам ще тяжша і величнійша задача до сповнення. Перед Вами широка, несправлена сільська нива, перед Вами гурток посе-

стер селянок, що падають під гнетом нужди економічної і темноти. Подайте їм руку! Ось весна йде! У поле спішать матери-жінки, а діти їх, дрібота, полишені самі дома на довільність судби. Засновуйте діточі захоронки по селах! Подбайте про піднесення економічного биту селянок — стільки галузей домашнього промислу у нас ще не визискано для заробітку жіноцтва, не протоптані ще дороги, по яких данно вже ступає жінка иньших країв. Роздивіть ся в місцевих обставинах і подайте звістку, який промисел мав би там найкраще поле до розвитку, підходив найбільш під питомий жінкам наклін до певного рода робіт — а ураз вказував найбільшу практичність і продуктивність певної індустрії. Ми вкажемо тут іно на вишивки, коронкарство, кльоцкове, килимкарство, рукавичництво, виріб штучних цвітів, кушнірство і др. Засновуйте крамничі і читальні жіночі, устроюйте відчити і вечерниці для людю, розбуджуйте у наших селянок почуте жіночої національної свідомости, заохочуйте їх до інтересованя ся загальними справами, — словом втягайте їх у живий рух сучасної суспільної струї і позискайте для себе, а сновните діло надзвичайної ваги, необчислене в наслідки, бо підготуйте цілі будучі сільські покоління до праці на народній діві.

У всіх тих трудах і змаганнях шукаймо Сестри підмоги і поради одні у других. Вважаймо ся всі дітьми одної матери Руси-України. Найзатруть ся між нами ріжніці станів і поглядів, найщезне ренегатство і зневіра! Одна думка найзв'яже нас, одна ціль, одно бажане. Не ділити ся нам на фракції, а стреміти до ціли одною зорганізованою кадрою, сильною духом карності і посвятити і любови і віри в краще!

Сестри! Весна йде! пускає брость зелена, розвиває цвіт надії! Весняний грім дрімає в хмарах. Від Дністра-Словутинці, від Києва старого несе ся відгук ломаних кайдан. Дрожить — хитає ся страшний великан, що приляг важким гнетом народний наш організм.

Прокиньмо ся і ми! Скільки веснів ми проспали — подрімали... Найже теперішня принесе нам цвіт волі — долі, воскресення народне!

Організаційний комітет руского жіноцтва станициславівського повіта.

Державна рада.

В п'ятницю внесено між інтерпелляциями дві в справі страйку фармацевтів і закона в справі реформи антикарства. Презес санітарної комісії пос. Хіярі відповів, що в сій справі вибрано субкомітет, а референтом назначено пос. Піпес-Поратинського, антикаря зі Львова. Відтак приступлено до дальшої дискусії

над особистими податками.

Пос. Маєр зображує лихе положення рілників, пос. Вальц домагає ся відшкодованя для податкових комісій.

Пос. Бомба говорить про нужду галицького селянства, якого положення стало гірше, чим за часів панщини. Бесідник вказує на гнет ґрунтового і домового податку та беззглядність податкових органів. В надії, що правительство зарадить сему, бесідник заявляє ся за бюджетом.

Пос. Врабец промовляє за полекшами для акційних товариств і більшою підмогою

НОВИНИ.

промислового стану. Пос. Ярош жалувся на легковажене зажалення населення і зазначає, що заведене особисто-доходового податку не було би ще реформою на полі податкового законодавства.

Перед приступленням до голосування, наступив ряд фактичних спростувань, між якими пос. Брайттер підтримував супротив Д. Абрамовича своє твердження, що катастрофа Щадниць зруйнувала Галичину морально і матеріально. По промові референта пос. Мархета прийнято титул „безпосередні податки“ і приступлено до титулу:

посередні податки.

Пос. Менгер критикує австрійський спосіб бюджетування і жадає, щоби на непередвиджені видатки або утворено резервовий фонд, або жадано опісля додаткового призову державної ради. Бесідник підносить конвенцію, щоби правительством старалося не через підвищення конвенції горівки узискати дохід, але через виискання спиритусу для моторових і промислових цілей; тому треба би в сім напрямі установити премії, як се є в Прусах. Дальше згадує про цукрову конвенцію в Бруксели та експорт пива і визнає промисловців, щоби в єдності боронили своїх інтересів, а правительством, щоби підмагало ті стремлення промисловців. Пос. Гаймбріх (Молодочех) домагаєся так само охорони для спиритусового промислу, а то через підвищення спиритусового контингенту для рілних горальнів і через боніфікацію спиритусової продукції для промислових і технічних цілей, як се дієся на Угорщині. Ставить ось які жадання: 1) скоріе законодатне упрямління провізорично цісарским розпорядженням унормованого розкладу контингенту, 2) відобранє фабрикам як найбільше контингенту, а признанє его рілним горальням, 3) знесенє належитости 3 К для денатурованого спиритусу, призначеного на промислові цілі. Бесідник вказує на конкуренцію деревного оцту зі спиритусовим і закликає правительством до положення сему забори; вкінці висказуєся про заключенє спиритусового картелю.

На сім перервано дискусію, а міністер краєвої оборони гр. Вельзерсгаймб відповів на кілька інтерпеляцій. Між иньшим у відповідь на дотичну інтерпеляцію Фресля заявив, що хотів жадне приватне занятє горожанина не є нечесливим, однак деякі занятя не дадуть погодитися з офіцерским становищем. Опісля замкнено засіданє о год. 7. вечером.

В п'ятницю зачалося засіданє 1/2 11. год., а по відчитаню внесенє та інтерпеляцій приступлено до дальшої дискусії

над посередними податками.

Пос. Урбан говорить основно про справи цукрового промислу, его зросту і значіння для

рілництва задля управи бураків та стараєся доказати суспільну вартість картелів.

Пос. Бернрайтер виступає против картелів і ограничуваня промислу. Обговорюєшироко бруксельську цукрову конвенцію і висчислює імовірні єї наслідки. Ся конвенція створила нову засаду, що держава, яка не хоче мати чужої конкуренції на своїх власних торговинах, мусить відігравати визначну ролю в будучих торговельних трактатах.

По промові пос. Кітля, який виказував добрі сторони бруксельської конференції, що хотіла боронити інтереси так цукроварства, як рілництва, заняв слово

міністер скарбу

Бем-Баверк, відповідаючи на ряд бажань і заяв передбесідників. Що-до спиритусу, то міністер рад би збільшити так его ужитє для промислових цілей, як і консумцію. Квестию спиритусового оціну можна би поладити лише спільно з Угорщиною. Що-до цукрової справи, то головним лихом є гіперпродукція, яка проявила ся не лише у нас, але і в других державах, що достарчує сего продукту на всесвітні ринки. Бруксельська конференція була лише пробою санації сего зла с. є гіперпродукції. Тому хотів би як некорисною для нас була би бруксельська конференція, то всеж таки упрямління справи цукрової продукції спільно з иньшими державами є для нас корисніше, чим ізоляція і ограничуванє своєї продукції на власну руку. Впрочім австро-угорська делегация на бруксельській конференції узискала вставленє до резолюцій кілька точок, дуже корисних для нашого цукрового промислу. Про цукрові премії висказуєся міністер як про перестарілий спосіб підпирания продукції, а натомість уважає відповіднішим, щоби правительством подавало в критичній переходовій добі свою підмогу, удержувало дотеперішні найважнійші торги для продажі і по можности старалося о нові торги збуту.

Конець засіданя.

По двогодинній, ческій промові пос. Сеналя, виголосив довшу промову пос. Вельсвайський. Жадає знесеня акцизових оплат в замкнених містах, або зрівняня їх з иньшими провінціональними містами, а у Відні щоби податок від товару на заріз побирано не від штуки, а від ваги. В справі продукції спиритусу уважає бесідник найважнійшим чинником праміненє спиритусу до промислових цілей і ставить в тім напрямі чотири резолюції до правительства. По промові пос. Кітінгера замкнено відтак засіданє о 6. год. вечером, назначуючи слідуєче на понеділок о 3. год. пополудни.

— Календар. В неділю: гр.-кат. *Воскресєнє Христове*; рим.-кат. *Пєрегриня*. — В понеділок: гр.-кат. *Сьвітлий Понєділок*; рим.-кат. *Віталіса*. — В вівторник: гр.-кат. *Сьвітлий Вівторник*; Трини; рим.-кат. *Петра*. — В середу: гр.-кат. *Симеона, Акадія*; рим.-кат. *Катєрини*. — В четвер: гр.-кат. *Йоанн прєподобн.*; рим.-кат. *Філіпа*.

— 3 сьвятами Сьвітлого Воскрєсєнє Христового шлемо всім нашим ВП. Читателям щиро-сердечні бажаня весєлах і щасливих сьвят і вітаємо їх окликом: Христос воскресє!

— ВПрєосв. Митрополит Шептицький виїде по празнику св. Юра с. є. в першій половині мая на канонічну візитацію рогатинського і березанського деканатів.

— Порядок богослужєнь в архикатедр. церкві св. Юра:

— *Неділя Воскрєсєнє*: о 6. год. рано читана Служба Божа і осьвяченє пасхальних хлїбів; о 9 1/2 год. Служба Божа сьпівана; о 5. год. попол. Вєчєрня з проповідію

— *Понєділок*: о 6. год. рано Утрєня; о 9 1/2 год. Служба Божа сьпівана; о 4. год. попол. Вєчєрня.

— *Вівторник*: як в понеділок.

— Порядок богослужєнь в церкві Успенія П'єсв. Богородиці:

Неділя Воскрєсєнє: о 6. год. рано читана Служба Божа і осьвяченє пасхальних хлїбів; Служба Божа о 8 1/2 год.; Вєчєрня з проповідію о 5. год.

— *Сьвітлий понєділок і вівторник*: о 6. год. рано Утрєня; о 10. год. Служба Божа, а о 4. год. попол. Вєчєрня.

— За упокій бл. п. Володимира Барвіньского б. ц. к. конципієта намісництва відбудєся в каплиці церкви Успенія Пр. Богородиці поминальне богослужєнє в середу о 9. год. рано, на котрє Родина запрашає всіх вірних.

— 3 Коломій пишуть нам, що серед родичів панує огірченє з причини способу, в який переводилося в гімназії слідуєче в справі звисних вибриків гімнацистів. Один учитель запєвнював учеників в класі сердечними слєвами, що він не мінаєся до слідства, але так для власної відомости хотів би знати, як се було там з тою бурдою перед Щадницею, запєвнював, що з сего не зробить ужитку, не скажє нікому і відкликував ся при тім на довіре, якє его ученики повинні мати до него за его щирє прихильність. Тим способом осьмілив хлопців так, що навіть ті, які при протоколах перед директором „не могли собі нічого пригадати“, стали тепер горіщими та ще навіть в запалі прибільшали розміри тих студєнцких подій. А пан профєсор не мав нічо иньшійшого, як зараз по годині піти до директора і похвалитися вислїдами своєї дипломатії! Директор кличє дотичних учеників і виявляє їм, в який они попали самотраск...! Чи сям способом зискуєся довіре молодїжї і впливаєся уморальноючо на неї?! Таке слідуєче є більше каригідним, чим самі вибрики. А так само і спосіб другого учителя коломийської гімназії, який торганєм за уха, криком та поганою лайкою намагався вимусити зізнаня на учениках, повірених своїй опіці, згідне скорше з бєльферским автократизмом та брутальністю, що їх вироджуют почутє переваги до-

Олександр Бачинський.

На Шевченковій могилі.

На Шевченковій могилі крєст яснїє... Місяць линує із за хмари... Доокола темно-темно... Тихо...

Вітер заснує, сьвіт заснує... Лише блідий місяць глядїть на землю, мов єї сторож, — ворог совісти нечистої...

Природа спочиває; все блаженним спокоєм оповита.

А крєст розтягає рамена... та раменами благословить природу-матір.

Мир!...

Стара осика зашелестїла... Дрібна трава на безмежному степу поклонилася з легким вітром Тарасовій могилі. А лучі місяця поцілували рамена крєста сьвятого...

Всюда спокій...

Місяць затремтів...

Перед крєстом якісь дивні статї...

Лиця їх яснї, немов хрустальні, — на головах шеломи, мітри, та княжі шапки... Строї в золоті та перлах...

Все кличєть перед знаком спасєня.

І пісня віє в небо:

Не дай загинуть у неволї!...

Пісня нечутна летить в гору, а якісь чисті

духи подають ю одні другим. А дух, що на горі, важить кожде слівце на золотій вазі; на другу важку ліє з двох збанів: один червений, — з него кров; другий хрустальний, — з него сльози.

Важить і важить, а слова молитви зміняють ся в золоті лучі і летять у небо...

Ще й кров і сльози лишилися... А велика їх вага, бо й кінця не видко...

Стати під могилою глядять в небо, а небо знов вкрилось темрявою... Хмари знова заступили небозвід і сумно голосять: Ще не час, ще не час... А люди в шеломах і мітрах ввали на чола перед крєстом і плачуть: Господи Саваот, нині день воскресєня Твого Сина, нині день прощєня всій людскости. Не карайже-ж Господи синів наших за наші гріхи.

Крєст на могилі заяснїв, окружений лучами молитви...

А під могилою стало людно, гамірно.

Яксь товпа зближаєся.

В заплісєлих одєжах їдуть старі, бородаті, невміті — невчєсанї...

Прибрані у драпї кармазини та витєрту парчу. Несуть папіряну корону, позолочувану обдрапанною позлїткою і скиптр з лопуха. Несуть дерев'яні окладинки зі старих книг, оправлені в ослєчу шкїру і несуть ремінну нагайку, як символ своєї сили і карности.

А лучі місяця боять ся, бо криють очі руками...

А рій слїпих хортиць веде за ними віз із

золотом. Золото попліснїлє... у вогких миших дірах було похованє...

Щось гуторять між собою... А мова якби незрозумїла, якась стара, — також немов плїсєною окрита...

Іде гурт другий.

На переді синьо-жовта хоругва, а на нїй сьвіт... Коло хоругви гуртують ся жінки і чоловіки і діти і старці. У всіх огонь в очах горить... А всі витягають руки до праці, кожний іде з якимсь дарунком. Одні несуть хлїб-сіль в руках, другі вінці з барвінку і василька сплетені, иньші килимами вистєлюють дорогу до могили народного гєнія, знов там несуть дерев'яні цьвіти, яких садять у стїп могили, там згуртувалися до сьпіву, тут знов везуть скарби на чумацьких возах, та виладовують човна, що наспили на філях Днїпра-Словутича. Всіх тих людей велика товпа, велика...

Бачиш, — несуть прапор, а на нїм: народна просьвіта...

І слїпців багато витягає руки, а хто діткне ся прапора, той відмикає очі і шукає иньших, щоби їх до знаку сьвітла привести.

Зійшлись при могилі...

Сячі і сови злетїлись над головами — і сьміють ся якимсь дивним голосом.

Настав гамір, — сьутня...

Заплісєлі старці проклинають великий гурт народа, що розтаборив ся довкола могили. Показують на свої дерев'яні окладинки зі ста-

рослого над дівчаком, як з повагою і задачею правдивого учительського звания.

— **Сини до батьків.** З Праги одержуємо отсе писемко з просьбою його замістити: Не судилося нам, заточникам із золотої Праги стрічати сьвят на рідній землі, у рідній хаті; но ми не сумуємо і не нарікаємо ні на кого, бо в нас надія, що прийде час, коли наш варід — щасливий, у своїй хаті, буде сьвяткувати — день воскресення. А нині — нині прийми від нас Нене Україно і Ви, дорогі Родимці сердечні желаня: Веселих сьвят — і в сьвяті тому помяніть нас не злим тихим словом. Пржежськи заточені: *Кость Базильський, Олекса Бойцун, Денис Бородайкевич, Богдан Бучинський, Ярослав Воввідка, Лев Ганкевич, Витозт Гошовський, Михайло Геник, Денис Коморовський, Михайло Лаврів, Остап Луцький, Осип Петришак, Володимир Семків, Метислав Стинський, Ізидор Стрицький, Роман Цегельський, Гриць Тимошук, Олександр Чорненський.*

— **Страсні псалми** відсьпівано вчора в трьох церквах у Львові при участі великого здвигу народа. Тіснота була всюди страшенна. В семінарії хор питомців виконав сьвіви з великою прецизною. „Львівський Боян“ сьпівав в церкві св. Юра зі справді артистичним тінованем. Можна би лише замітити, що сопрани були не всюди певні в тонації і за слабкі, так що хор не міг задля них розвинути своєї сили, яка проявляла ся особливо в басих. — В Успенській церкві сьпівав хор бурсаків з великою певністю і силою, але і без тоншого артистичного тінованя.

— **Горох з капустию** помішав п. Мих. Лозинський в „Гром. Голосі“, розписавшись про справу руского університету. — Каже сей панок: — „Польська шляхта, намісник, центральне правителство у Відні, польський граф на греко-католицьким митрополитим престолі Шенцицький, польський сенат львівського університету і галицькі москвофіли — вся та „чесна“ кумпанія страшно хотіла, аби з початком нового шкільного курсу рускі студенти повернули на львівський університет. Але на сю хитру вудку, ухвалену правительством-шляхотсько-митрополитсько-москвофільською спілкою, не пішли зовсім рускі студенти. Се дуже не в смак польському графови Шенцицькому, котрий хотів силою своєї митрополитської влади нагнати на львівський університет бодай руских студентів теології, а тим самим зломити солідарність руского студентства. Але штука не удалась, а і грозьби, що на другий рік ніхто із студентів теології, хто тепер не верне до Львова, не буде прийнятий до львівської духовної семінарії, на ніщо не здадуть ся. Рускі студенти теології, се люди, що вже покінчили гімназію, і в крайній потребі й без теологічних студій зможуть собі дати раду, але чи митрополит дасть собі раду, коли йому не стане попів, се ще велике питання!“

Бодай на Великдень повинен був проводити руско-українських радикалів здобути ся на ліпшу справу, чим на таку безглузду саламаху.

— **З Станислава.** Руский народний театр перед виїздом до Чорткова відіграє в Станиславові: в неділю, дня 27. с. м. „Трійка гістьгай“, фарса в 5 відслонях з прольоґом і епільоґом О. Неестрой; в понеділок дня 28. с. м. „Перехитрил“, комічна оперета народна в 3 актах М. Кропивницького; в вівторок дня 29. с. м. „Пташник з Тироля“, оперета в 3 актах Целера; в четвер

дня 1. май по раз перший „Катерина“, велика опера в 3 актах Аркаса. Оперети і опера будуть відіграні при сьвіучасті знаменитої цілої оркестри 24. полку піхоти.

— **З Комарна.** Програма двайцятлітнього ювілею заснованя Читальні „Просьвіти“ в Комарні 1882 — 1902.

I. Дня 7. мая 1902. о 8. год. вечером в салі каси задаткової відбудуть ся „Вечерній“ в ХЛІ роковини смерті Тараса Шевченка при сьвіучасті муж. хору „Львівського Бояна“. Програма ч. I: Вступне слово, 1) Колесса: „Козаки в народних піснях“ хор муж. 2) Bethoven: „Соната VIII“ — дует на скрипку і фортеп'яно. 3) Топольницький: „Ой три шляхи“ хор муж. 4) Шевченко: „Думи мої“ деклам. 5) Лисенко: „Пісні народні“ міщанський хор мш. — Ч. II. 1) Відчит: „Заповіт Шевченка під нинішні хвилі“. 2) Лисенко: „Quodlibet I“. 3) Ніжанковський: „Минули літа молодії“ сольо тенор в супров. скрипки і фортеп. 4) Шевченко: „Послання“ деклам. 5) Ніжанковський: „Славянські гимни“. — Ціни місць: крісло перш. 3 К, крісло другор. 2 К, вступ на салю 1 К. Сьпіваки виступлять в козацьких строях.

II. Дня 8. мая 1902 о 8. год. рано: Служба Божа за померших членів Читальні. Опісля академія в пам'ять 20-літнього заснованя Читальні. Програма: 1) Привітання збору, 2) привітальний стих, 3) відчит про двайцятлітній розвій читальні, 4) дальші просьвітні і культурні задачі читальні, 5) устні і письменні привіти, відтак сьпівальне „сьвячене“. Вступ на академію за окремим запрошенем.

III. Дня 8. мая 1902 о 8. год. вечером в салі каси задаткової відбуде ся силами міщанськими аматорське представлення „Свєкруха“, комедія в 3 діях Л. Лопатинського. Особи: Іван Кушнір, молодий господар, Анна, его жінка, Горпина Баландиха, єї мати, Петро, син Горпини, парубок, Доя, вихованець Кушнірів, Амбросій Зацірацький, писар, Грицько Ронґун, господар. Річ дє ся в хаті Кушнірів в нашім часі. Ціни місць: крісло першор. 2 К, крісло другор. 1 К, вступ на салю 50 сот. — Чистий дохід призначений на добродійні цілі. Добровільні жертви приймає голова Читальні о. Володимир Петрик.

— **В Рогатині** відбуде ся дня 1. мая в салі „Сокола“ аматорське представлення. Виставлені будуть силами членів місцевої читальні „Просьвіти“ дві штуки: „Іцко сват“, комедія І. Трембицького і „Підгіряне“, штука зі сьпівами Гуша левича, муз. Вербицького.

— **Аматорське представлення в Бережанах.** В четвер дня 1. мая дає міщанська читальня „Просьвіти“ в Бережанах аматорське представлення в салі театральній. Відіграний буде „Вихованець“ Янчука, комедія зі сьпівами в 3 діях. — Сподіємось, що доокресна інтеліґенція, користаючи з будного дня, являть ся численно і підможе тим способом читальню, котра вічно мусить боротися з дефіцитом.

— **Прошу Впр. Отців** поновно, свої 3-коронові датки за образи дяківської лотерії посилати прямо до виділів дяківських Товариств своїх диєцезій. Тих образів находить ся в руках Прч. Духовенства вище 1000 штук, отже вартости понад 3.000 К. Ті гроші мають послужити на допомогу для теперішніх бідних дяків, а тих здибає ся певно досить в кожній диєцезії. Рад би я за Божою помічю і ту ціль, поставлену

при старанню о лотерію дяківську досягнути. — о. Д. Таняковський.

— **Військовість і суд.** Ген. Гальґочи зажадав від львівського суду письменного вироку з процесу проти Реґера і тов. Суд вислав вирок писаний по польски, але ген. Гальґочи его не прийняв і зажадав німецького вироку. На засіданню, яке в сій справі відбув кравчий суд у Львові, ухвалено не видати німецького вироку, бо *розправа відбувала ся в польській мові.* — А кілько то сьювих розправ відбуває ся в рускій мові, а вирок видають ся по польски!

— **Дай — не дай, але не лай!** Краківські „Нова Реформа“ нотуючи збиранє складок на будову церкви в Яслі, додає від себе отсю злобну увагу: „Русини збирають гроші на будову церков по цілм краю. Є се неначе суперництво чи протиділанє акції римо-католицької, польської у східній Галичині“.

— **Контрабанди.** В Реці на головній коморі забрали торговельникови вина Юл. Райхони 50 бочок вина. Райх привіз був дороге грецьке вино з острова Самос, за котре платить ся високе мито, і сфальшував болету митову, на котрій написав, що сьпроваджене вино є звичайне італійське. — У Відні знов сьпровадив французький ювелір Бушерон великих дорожодінностей за 600.000 К. і переначував їх, не оплативши окремих скарбові рішили сконфіскувати ті дорожодінности.

— **З Відня.** В днях 13. до 19. с. м. відбула ся у Відні духовна місія під проводом оо. Ломницького і Тисовського Ч. С. В. В. Для руских богословів на їх власну просьбу устроєно окремі реклекції, а по місяці всі богослови відправили великодушну сповідь.

На другий піверік вписано ся на віденським університеті 121 руских богословів. Москвофільбогословів вписано ся у Відні 33. (До львівської духовної семінарії зголосило ся 66 москвофільів, з чого шістьох не прийнято).

— **З Городка** пишуть нам: Дня 17. с. м. відбули ся загальні збори товариства кредитового „Поміч“ в Городку при достаточній участі членів. Через акумуляцію вибрано председателем о. І. Черешанинського, потім приступлено до наряд після оголошеної програми: I. Відчитанє звіту з послідних загальних зборів в р. 1901, яке прийнято до відомости. II. Звіт Дирекції з діяльності і рахунків за р. 1901 відчитав о. Н. Романюк, а на внесенє председателя прийнято до відомости. З сего звіту довідали ся учасники зборів, що зріст квоти обзорової побільшив ся о 5.000 К (29.000 супротив 24.000 К в попередних роках). III. Звіт Ради надзираючої виголосив о. М. Цар іменем контрольної комісії, заявляючи, що так в касі як і в рахунках найдено порядок і точність, тож загальні збори виразили Дирекції подяку. IV. Квоту чистого зиску з р. 1901. розділено після внесеня Ради надзираючої в сєй спосіб: 1) 10% на фонд резервовий 111 К, 2) 6% дивіденди 257-74 К, 3) марка презенційна 32-40 К, 4) контрольний комісії 40 К, 5) одному членови за поміч 50 К, 6) Дирекції 350 К, 7) вступникам Дирекції 30 К, 8) Міщанській Читальні 20 К, 9) на фонд б. п. Трембачовського, який сегодня виносить поверх 300 К, 30 К, 10) 1% для кравчого Союзу 11-10 К, 11) на основатись маючий „Народний Дім“ в Городку, котрого фонд сягає 885 К 57 сот. 54-83 К, 12) на спеціальну резерву 100 К. Разом 1107-07 К. V. На місце двох уступивших членів Ради надзираючої по мысли статута вибрано наново: о. М. Царя і п. Григорія Мурницького одногласно. При послідній точці „внесеня Дирекції і членів“ виринула гадка, чи не було би хосенно розширити круг діляна товариства, змінюючи его назву на „Народний Дім“ в Городку — виявляла ся оживлена дискусія та остаточно порішено передати се внесенє до зрілої застанови Надзираючої Ради і Дирекції, котра на найближших загальних зборах має предложити готовий проект.

— **Право авторства.** Суд заборонив „Новому Слову“ польському уживати сего заголовка під загроженєм завішення видавництва. Редактори „Н. С. п.“ внесли рекурс проти сего засуду.

— **„Як богатерка в повесцї“.** Нашу звістку про трагічну кінчину 16-літньої учениці одного з приватних женських заведень наукових у Львові доповнимо отсими подробицями. Панна Станислава Табенцька була вельми екзальтована та рознервована не лише під впливом своєї нещасливої любови, як також під вражінем сензацийних французьких романів. Ся лектура мабути і заставила нерозважну дівчину до так розпучного кроку, як самоубійство. Показало ся іменно, що недавно перед смертю читала панна С. сензацийну повість Еґєна Сі (Sue) п. з. „Таємніце Парижа“. Надто сама денатка заявила в пошленим листі отверто: „Умерам як богатерка в повесцї „Таємніце Парижа“.

— **Підмінована Росія.** З Петербурга доносять, що в російській армії мусить існувати великий заговор проти держави. Між воєнками кружать революційні відозви і лист Толстого проти милітаризму. — В будинку генерального штабу в Петербурзі сіймано якогось писаря в хвили, як на

рих книг, оправлені в осялячу шкіру, представляють могутність скиптра, який має виображати їх лопухове бадилля, та грозять народови ремінною нагайкою.

Заворушив ся народ. Деякі поступились наперед, щоби прогнати з могили сих хульців. Почалась сварка, прийшло і до битки.

Запліснілі старці зі своєю ватагою з гори ударяли грубими палицями на голови Шевченкових цоклонників, що негмонно перлись на щит могили.

Сила мільонів народа, сила сьвятого одушевлення перемогла грізні удари запліснілих старців та платних наємників.

На верху могили почув ся поклик побіди, а разом і хула та прокляти. Запліснілі старці і наємники стрімголов злітали з могили, яку хотіли збезчестити, а злітаючи, з жахом забірали своє запліснене золото та проклинали Тараса і хулили его памяти.

А сичі і сови літають над товпою...

З креста роса лєтьє ся. Крест плаче... Стати в шеломях, в мітрах та княжих шапках, сховались у землю, щоби не бачити, як в товпі один другому плював в очі, щоби не чути, як звав его падлюкою, содомцем, зрадником, запродавцем, гайдамакою...

А сичі і сови сьміялись... Круки та ворони надлєтіли, та почали дзюбати очі тим, що прозріли, а видирати хліб з рук тим, що его здохли...

А кров лєтьє ся... А сльози текуть... Чорні духи прилітають і збирають і кров і сльози до збанів... Несуть в гору і глумлячись ставляють збани на чорнім престолі... А на престолі написано: Кара за власні гріхи...

Крест плаче і плаче... Роса із креста пливе на тих, що припали до неґо. А кого діткнула — тому гоїть одержані рани, вертає втраченє здоров'я. Сотки, тисячі, мільони людей вкрило усю могилу і степ безмежний, як далеко сягне око і впаючи навколіццям, як з одної груді засьпівали веселу, воскресну пісню: Христос воскрес!

На Шевченковій могилі крест заяснів радостію надії. Трава зелена точить ся філями під подувом легенького вітру, а сонце золотими лучами проганяє темряву ночи, та чорний сумерк в синю, сьвітлу озаряє краску. Жайворон вже проснув ся, підлітає в небо та голосить имя сьвітлу, будячий ся природі...

Нині Великдень. А на Шевченковій Голгофті крест стоїть і рамена витягає над усю Русь-Україну.

Лучі сонця тремлять, відбиваючись від сего знамени народної муки, а у воздуху понє ся мов відгомін воскресної пісні наш народний имя: „Ще не вмерла України!“

літографічній плиті відбивав революційну про-
клямацію.

— **Переписка Редації.** *Русин-воляк.* Напишіть
нам по сьвятах, як ви їх сьвяткували в касар-
ні і чи замовлена касерн-візита відбула ся. У-
переджати фактів не можемо, бо не маємо гро-
ший на гривни, ані часу на «Іванові ферії».

— **Дрібні вісти.** Почтову складницю отворять
з днем 1. мая с. р. в Видиніві, сьнятинського
повіта. — Від дня 1. серпня с. р. переймає стя-
гане податків у Львові скарбову власть. Доси
сповняв сю функцію магістрат, але мабуть ли-
хо. — Громади і двірські обшари Кальнів, Го-
нятичі і Вербіж з присілком Саїв приділено до
новітнього суду в Ширці, кравчого суду у Льво-
ві і староства у Львові. — Пятнистий тиф лю-
тує в Глинянах. — Нині рано перед 8. год. ско-
чив з III поверха вмісництва диетар Бужинський
і смертельно покалічив ся. Причина сего кроку
неввідома. — В Самборі померла Катерина з Ша-
лайкевичів Захарясевицева, жена емер. податк
поборця в 64. р. життя.

— **Зміни в літнім розкладі на залізницях.** (Ко-
нець). Заведений в останньому році на пробу по-
їзд сезонний з Перемишля на Хирів-Загірє до
Сянока, Римакова, Івонича і т. д., показав ся по-
жаданим не тільки для місць купелених, але і
для цілого згаданого шляху. Мимо отже розмір-
но високих коштів буде згаданий поїзд перехо-
дити що дня без перерви. Вечірній поїзд ч.
1617 з Красного до Бродів одержав північний і
догідний відїзд, а разом за посередниц-
твом пізніший зі Львова відїздаючого поїзду
ч. 15 також нове і скорє полудне з поїздом
поспінним ч. 5, що приходить з Відня. Наколи
же крім сего переходить буде віз особовий
прямо зі Львова до Бродів, став ся в наслідок
сего угодження поїзд нічний ч. 1611 з Красного
до Бродів цілком злишнім. Щоби однак не
зменшати числа поїздів на тім шляху, перело-
жено поїзд ч. 1611 на пору полудневу яко по-
лучене з поїздом особових ч. 11 зі Львова. На-
глячій потребі збільшення числа поїздів особо-
вих на шляху лавочнянським заряджено вже з
початком с. р. через переміну поїздів сезонних
ч. 1717 і 1718 на простори Стрий Лавочне на
курсуєючі правильно через цілий рік. Крім сего
для піднесення фреквенції до хороших і здоро-
вих околиць при згаданім шляху, як також для
піднесення тих місцевостей будуть переходити
від 15. червня до 30. вересня включно аж до
Тухлі два поїзди сезонні, котрі доси курсували
тільки поміж Стриєм а Сколем. Заряджене се
дозволить любителям сеї майже найкрасної, а
доси так мало відвідуючої частини нашого кар-
патського підгір'я, на чотироразовий дуже догід-
ний виїзд і поворот до Львова в протягу одної
добы сезону прогульового. Для більшого удо-
гідження комунікації поміж Львовом а Борисла-

вом, як і на жаданє сторін інтересованих заве-
дено попри існуючих вже ще одно добре полу-
ченє через вчасніший відїзд поїзду ч. 1817 з
Дрогобича до Борислава. На залізницях локаль-
ній Львів-Янів не змінено в нічім розкладу їзди
поїздів правильних. Натомість недільний пово-
лудневий поїзд сезонний ч. 3257, для скороче-
ня часу їзди буде переходити до Янова без за-
держування ся в станіях посередних. В цілі у-
можливлення довшого побуту в Янові, буде по-
слідній недільний поїзд відходити з Янова до-
перва около 9. год. вечером. Вкінці замічає ся,
що через порозумінє ся з залізницею північною
цїс. Фердинанда, з п. к. упр. австро-угор. Тowa-
риством залізниць держ. і з залізницею бунте-
градскою, позискали галицькі залізничні державні
дуже догідне полудне поміж Львовом а Пра-
гою і Карльсбадом через Прерів, Оломунець і
чеську Трібав. Особливо поручає ся в тім згляді
поїзди поспінні ч. 3 і 4 в сезоні літнім від 1.
червня до 31. серпня включно, бо виїхавши зі
Львова о год. 2 мін. 55 полудни, можна при-
їхати до Карльсбаду вже о год. 2 мін 7 попо-
лудни другого дня і на відворот при виїзді з
Карльсбаду о год. 2 мін. 25 полудни можна
бути у Львові о год. 1 мін. 35 полудни слїду-
ючого дня

Наука, штука, література.

— **Лесь Українка: Відгуки поезій.** Чернівці 1902
Стор. 100, м. 8°. Заходом акад. тов. «Молода
Україна» в Чернівцях. Накладом Николая Граб-
чука, Чернівці ул. Кладовища ч. 1. Зміст: I. З ци-
кля «Невільницькі пісні» стор. 1—16; II. «Рит-
ми» ст. 16—32; III. «Хвилини» ст. 32—48; IV.
«Легенди» ст. 48—64; V. «Одержима» драматична
поема. Ціна брошур. прим. I К, елегантно опра-
вленого (у сецес. дусі) I К 30 сот. — Виданє
з технічного боку вельми гарне. Дістати можна
в обох руских книгарнях у Львові і у накладчи-
ка. Ми застерігаємо собі ще докладніший огляд
нових поезій нашої вельми талановитої поетки,
яка перебувала минулого року в Галичині і на
Буковині, та яку гірська природа нашого При-
карпаття натхнула до написаня багатьох чудових
річій, поміщених у «Відгукках». Поки-що обме-
жаємо ся на отей короткій звістці.

Телеграми.

Берлин, 25. цвітня. З Росії доносять, що
в полтавській губернії хлопські розрухи не при-
тихли. Селяни спалили 63 хуторів і забудовань
поміщиків. Війско не може зарадити нищеню

хуторів, бо селяни перед війском розбігають ся,
а по відході війська ведуть дальше діло зви-
щення.

Мадрид, 25. цвітня. Король вчєра перший
раз взяв участь в кабінетовій радї.

Петербург, 25. цвітня. Російська агенція
телеграфічна доносить з Ялти, що стан здоро-
вля гр. Толстого є вдоволяючий.

Берлин, 25. цвітня. Аграрники заповіли об-
струкцію в парламенті при предложеню цу-
крового проекту.

Петербург, 26. цвітня. Цар Микола прийав
димісію міністра просьвіти Ванновского, та іме-
нував Зенгєра управителем сего міністерства.

Льондон, 25. цвітня. Бота мав донести че-
рез Крігєра, що Англія рішучо не признаєть
самостійности Колуднево-африканським репу-
бликам.

Петербург, 26. цвітня. В Москві вибухнув
страйк робітників, а на 1. мая заповіджено в
цілій Росії загальний страйк фабричних робіт-
ників.

Надіслане.

ПОВАЖАНИЙ ПАН Ф. ФРЕЙЛІХ у Львові.

Перевнятий глибокою вдячністю, заслаю Поважа-
ному Панови слова подяки за виліченє мене в короткім
часі в перепукляні, мимо, що Ви мали до побороєня на-
прасні і застарілі відпарини, яких я не міг позбутися ся,
хотай ужинав-ем ріжних средств лікарських. Всім наві-
щеним недугою перепукляні могу поручити з всею со-
вієстю бандаж Вашої системи, зазначаючи, що споря-
дженє і заложенє того-ж Вами самими з всею зручно-
ністю сьвідчить про неавичайну біглисть і знайомість
річі. — З п. авдичим п. важанєм

Антін Курлята, ц. к. нотар в Бжєску.
Бжєско, дн. 18. лютого 1901. 4(1—3)

Найдешевші, трєвалі
КЕРНИЧНІ ПОМПИ

як також помпи всякого
рода і до кожної ціли, ру-
ри, трєвалі мотори вітрові,
водопроводи будувє перше
моравське заведенє для во-
допроводів і помп
Ант. Кунц
ц. к. надворний доставець
в Mährisch-Weisskirchen.
3(2-24).

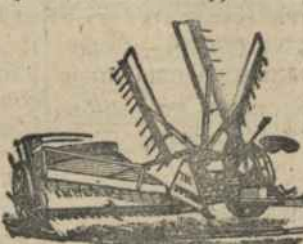
Русин

з державним іспитом з рахунковости і практикою
шукає місця бухгалтера або касєра при ру-
ськїй фінансовій інституції. Потрібну кавцію
може сєйчас заслжити, а надто жертвує 100 К
на народну ціль, яку вкаже ся інституція, при
якій петент найде посаду.

Близша відомість в редакції «Руслана».

Льоси на сплати місячні в праном
жєно першої рати поручає банковий дім Шіц і
Хаєс (Schütz i Chajes) у Львові пл. Марийск. ч. 7.
Купно і продажа ефектів, льосів і монет. Ви-
плата купонів. Безплатна ревізія льосів і ефек-
тів. Проспєкти висилає ся оплатно.
6(2—50)

Важне для хліборобів!
САМОЧИННІ
приряди до підливання
в ціли
знищення дикого ріпаку
і дикої гірчиці, перевізні на більшій
площі,
а переносні
для менших
ужитків
косярки
до трави, конюшини і збіж
Кінні до розстрісаня сїна. Грабарки кінні до сїна.

Найліпшою сїваркою
рядовою є Ph. Mayfarth & Co.'s
ново споряджена
„AGRICOLA“
(система пересування колїс)
до всїляких насїнь і ріжнородної величини
висїву без зміни колїс; на ґрунта гірські
і рівнинні, дуже легко ходячі, незмірно тре-
валі, дуже дешєві.
Уможливають дуже велику ошадність в праці, часі і грошах.
Ручні праси до сїна і соломи, лускачі до кукурудзи, керати, моло-
тїльні, млинки до чищення збіжя, триєри, плуги, вальці, борони
вирабляє і достарчує яко спеціальність з порученєм, в найновїйшїй
вибірній за найліпшу узнаній конструкції
PH. MAYFARTH & Co.
ц. к. уприв. фабрика машин ріжн. особливєша фаб. прас до вина і машин до овочів.
у Відни, II. Taborstrasse Nr. 71.
Відзначена 400 золотими, срібними і бронзовими медалями.
Богаті каталоги і численні письма з узнанєм — даром
Агенти і відпродавці пожадані.

Унтертеменауска фабрика виробів з глини
ІВАНА князя ЛІХТЕНШТАЙНА
Unterthemenau bei Lundenburg, поручає:
плити кафлеві і мозайкові, признані яко найліпшої
якості, о річі й продукції 10 мільонів плит; даль-
ше: камінні рури і поливані цєгаи, рури до дрена-
ня, фальцовані дахівки, поливані і неполивані пли-
ти стїнні, дахівки цинковані.
Ілюстровані цїніники даром і оплатно.
Число робітників 700.

НА СЬВЯТА
найліпші вина даль-
матинські (Opello di
Lissa), тирольські, італійські і ріжні десєрові, по-
ручає лише перша італійська винарня Жуліані і
Граунєра, Львів, ул. Домініканська 7, або Горо-
децька 88.
7(2—7)

8(1—24)